

KLAGANDE

Therese Nilsson, 19850101-7621

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Barn- och utbildningsnämnden i Söderhamns kommuns beslut den 17 december 2019 i ärende nr 2019-00309-710

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver det överklagade beslutet och visar målet åter till barn- och utbildningsnämnden för ny prövning.

BAKGRUND

Therese Nilsson begärde att få ta del av handlingar i ett tillsynsärende rörande en fristående förskola i Söderhamns kommun.

Barn- och utbildningsnämnden lämnade ut handlingarna i maskerat skick med hänvisning till att det i handlingarna förekommer uppgifter som omfattas av sekretess enligt 30 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, och det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan att den enskilde lider men.

YRKANDEN

Therese Nilsson yrkar att hon ska få del av handlingarna i sin helhet och anför i huvudsak följande. Av nämndens beslut framgår inte vilken av de olika sekretessgrunderna i 30 kap. 27 § OSL som sekretessbedömningen baserats på. Nämnden har heller inte redogjort för vilka omständigheter som medför att den enskilde kan antas lida skada om uppgifterna lämnas ut. Påtalande av brister i en verksamhet i fråga om efterföljande av lagar och andra författningar kan generellt sett inte anses vara sådana uppgifter om enskilds affärs- eller driftförhållanden som avses i bestämmelsen. Namn på företrädare för bolag, föreningar och andra juridiska personer är normalt sett offentliga uppgifter och kan knappast hemlighållas med stöd av den av nämnden angivna bestämmelsen.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 30 kap. 27 § första stycket OSL gäller sekretess i verksamhet som bedrivs av någon annan än en statlig myndighet och som består i tillsyn eller stödverksamhet med avseende på näringslivet

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar

eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för sådan tillsyns- eller stödverksamhet som avses i denna paragraf.

Den absoluta sekretess som gäller för uppgifter enligt punkten 2 omfattar endast uppgifter om förhållanden som avser sådan tredje man som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet, vilket i aktuellt fall är tillsyn. Kunder, affärspartner och samarbetspartner till den som är föremål för tillsyn är exempel på vilka som ansetts träffas av bestämmelsen (se t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom den 4 december 2015 i mål nr 6759-15).

De uppgifter som nämnden inte har lämnat ut rör bl.a. personer som ingår eller har ingått i den granskade förskolans styrelse. Dessa personer kan inte anses ha trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med förskolan i den mening som avses i 30 kap. 27 § första stycket 2 OSL. Det förekommer inte heller i övrigt uppgifter som omfattas av sådan sekretess. Nämnden har således inte haft fog för att vägra lämna ut handlingarna med hänvisning till denna bestämmelse.

Vidare gäller sekretess enligt punkten 1 i samma bestämmelse för uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. I förarbetena till tidigare sekretesslag (prop. 1979/80:2 del A s. 145) har som exempel på vad som avses med affärs- och driftförhållanden, förutom uppgifter om konkreta affärstransaktioner, bl.a. angetts affärshemligheter av mera allmänt slag som marknadsundersökningar, marknadsplaneringar, prissättningskalkyler och planer rörande

reklamkampanjer liksom konstruktionsarbeten, utredningar av annat slag, prov, förhandlingar och andra affärshändelser.

Fristående förskoleverksamhet anses vara näringsverksamhet i den mening som avses i 30 kap. 27 § OSL och nämndens tillsyn i det aktuella fallet avser därmed näringslivet.

Att det påtalas brister i en verksamhet i fråga om efterföljande av lagar och andra bestämmelser kan inte generellt sett anses utgöra sådana uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden som avses i bestämmelsen. Inte heller medför enbart den omständigheten att en tillsynsmyndighet framfört kritik mot en näringsidkare att det är fråga om affärs- eller driftförhållanden i lagens mening (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 7 juli 2016 i mål nr 3448-16 och Kammarrätten i Sundsvalls dom den 3 juni 2016 i mål nr 1042-16). De uppgifter som nämnden inte har lämnat ut rör, förutom uppgifter om personer enligt ovan, i allt väsentligt uppgifter om brister som framkommit vid nämndens tillsyn och förskolans kommentarer till dessa samt uppgifter rörande nämndens handläggning. De granskade handlingarna innehåller, med det undantag som redovisas i nästa stycke, inte sådana uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden som skyddas av sekretess enligt 30 kap. 27 § första stycket 1 OSL.

Handlingen ”Tjänsteutlåtande ägar- och ledningsprövning” har dock ett avsnitt med rubriken ”Utredning till stöd för ekonomisk misskötsamhet” (s. 8-9) där uppgifter om styrelseledamöters förhållanden blandas med uppgifter om förskolans ekonomiska förhållanden. Uppgifterna om förskolans ekonomiska förhållanden är av sådant slag att det kan antas att förskolan lider skada om de röjs. De omfattas därför av sekretess enligt 30 kap. 27 § första stycket 1 OSL.

Sammanfattningsvis har nämnden således endast vad gäller några få av de maskerade uppgifterna haft fog för att avslå Therese Nilssons begäran om

att få ta del av handlingarna med hänvisning till att de omfattas av sekretess enligt 30 kap. 27 § OSL. Handlingarna kan däremot omfattas av sekretess enligt någon annan bestämmelse. Det ankommer dock inte på kammarrätten att som första instans göra den prövningen. Målet ska därför visas åter till barn- och utbildningsnämnden för ny prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A (formulär 2).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Petra Ebbing
kammarrättsråd

Eva Danell Forsberg
kammarrättsråd
referent

Gustav Svensk
kammarrättsfiskal
föredragande

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.